

Lietuva Persergsti Lenkus

Rusai pradeda kontr-ofensivą

Lenkai vėl traukiasi atgal

Lietuva turi 30,000 karėvių

Gen. Vrangelis užstatė Rusiją Francijai

LIETUVA PERSERGSTI LENKIĄ.

Liepa lenkams neiti per Lietuvos rubežius. Lietuva turi 30,000 karėvių.

BERLINAS, rugp. 30. — Lietuvos pasiuntinis Berline oficialiai paskelbė, kad Lietuva pranešė Lenkijai apie savo neutralitetą ir persergėjo Lenkiją nebandyti briaunies su kariavimu į Lietuvos teritoriją. Tas persergėjimas skaitomas esant labai svarbiu, kadangi Lietuva turi 30,000 gerai apupintų ir prirengtų kariavimui karėvių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSAI PRADEJO KONTR-OFFENSIVĄ PRIES LENKUS.

Rusai atėmė iš lenkų 4 miestelius ir Brest-Litovsko fortą. Lenkai evakuoją Bielostoką.

LONDONAS, rugp. 30. — Rusijos sovietų spēkos pradėjo kontr-ofensivą prieš lenkus ir rytus nuo Brest-Litovsko ir toje apygardoje paėmė keturius miestelius.

Arti Lvovo (Lembergo) siaučia smarkus mušis, o Vladovos ir Grubešovo apygardose eina lokaliai mušiai. Ta žinia gauta šandie bevieliniame oficialiame pranešime iš Maskvos.

Žinia iš Minsko sako, kad bolševikų spēkos paėmė fortą už pusantros mylios nuo Brest-Litovsko. Žinia priduria, kad bolševikai renka spēkas naujam ofensivui.

Lenkai kraustosi iš Bielostoko.

COPENHAGEN, rugp. 30. — Karaliaučiaus žinia sako, kad Rusijos bolševikų spēkos atsiėmė Gardiną.

Žinia priduria, kad lenkai taip pat priversti evakuoti Bielostoką (Baltstogę).

(Dar nebuvo žinių, kad lenkai būtų paėmę Gardiną, ar bent būtų prisitartinę prie jo. Bielostoką jie buvo paėmę, bet jau nuo kelių dienų juos ten rusai spaudė ir pamaži artinosi prie to miesto).

Lenkai gal ir neis už savo rubežius.

VARŠAVA, rugp. 30. — Rusijos sovietų spēkos bando prisiimti kylan, kad suskaldžius lenkų frontą, pasak oficialio pranešimo.

Smarkus mušis siaučia į šiaurę nuo Belezec, šiaurėje nuo

Lvovo, kur gen Budenni sovietų kavalerija bando naują apsupamąjį judėjimą prieš Lvovą. Sovietų priekiniai pulkai pasiekė Tišoviecą.

Bobrika apygardoje, ties Lvovu, lenkai atmušė pakartotinas rusų atakas. Lenkai kontr-atakoms ties Sarnikais išlaikė kelis rusų eskadronus.

Toliau į pietus gen. Pavlenko ukrainiečių armija parėjo Dniestro upę ir eina bolševikams iš šono linkui šiaurį.

Mažas susisiekimas yra su priešu palei visą šiaurinį frontą nuo Grajevo iki šiaurvakarių nuo Bielostoko ir iki Vladovo ant Bugo upės.

Lenkai, matoma, nebeis už etnografinio rubežiaus, kaip pažymėta Amerikos notoje, į kurią lenkai davė atsakymą.

Frontas dabar abelnei yra palei talkininkų nustatytą liniją. Yra nurodymų, kad rytinė linija yra laikinai sutvirtinta ir generalinis štabas paliepė, kad nebūtų veržiamasi į tuos distriketus, kur gyventojai nenorėtų priimti lenkų.

Karinė valdžia paskelbė, kad lenkai palei frontą išsisi ir reguropojasi nustatimui rusų spēkų už Bugo upės, kur jos yra pasirengę laikytis, jei būtų atakuojamos. Tačiau nėra nurodymų, kad lenkai manytų veržties toliau į rytus. Nuosakomis elementas ragina valdžią nebandyti nustumti liniją per daug toli į rytus.

70,000 rusų internuota Vokietijoje.

Vokietijos valdžia pranešė Lenkijos valdžiai, kad dabar 70,000 pabėgėlių iš raudonosios armijos internuota Vokietijos teritorijoje. Vokietijos valdžia skaito pavojingu palikti juos parubėžiuje ir todėl prašo Lenkijos valdžią leisti juos pervežti Lenkijos koridoriu, kad nugabenus juos į Vokietijos centrą.

Rusai atsiėmė Bielostoką.

BERLINAS, rugp. 29. — Karaliaučiuje manoma, kad rusų tvirtinimas, jog jie atsiėmė Bielostoką, yra teisingas, kadangi bausis mušiai siautė dvi dienas. Yra tikrai žinoma, kad tame mušyje liko užmušta ir sužeista tūkstančiai karėvių.

Lenkų aviatoriai praneša, kad dideli transportai veikia tarp Gardino ir Bielostoko, kas parodo, jog rusai gabenasi stiprią pagalbą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

200 ŽMONIŲ ŽUVO POTVINYJE.

LONDONAS, rugp. 30. — Pasak gautos šandie iš Tokio kablegramos, 200 žmonių žuvo ant Sachalino salos, kada didelė vilnis išsiliejo ant kranto.

NAUJOS DIDELĖS RIAUSĖS AIRIJOJE.

Belfaste eina mušiai su ulsteriečiais ir 15 žmonių užmušta. Riausės siaučia ir kituose miestuose.

BELFAST, rugp. 30. — Pradede keletą dienų atgal susirėmimai tarp sinn feinerių ir ulsteriečių Belfaste, nė kiek neapsistoję. Betgi smarkiausios riausės įvyko šiandien. Iki 1 val. po piet buvo tikrai žinoma, kad mažiausia 5 žmonės liko užmušti tuose miestuose. Iš viso nuo subatos yra užmušta 15 žmonių. Daug sužeistųjų guli ligonbučiuose.

Susirėmimas prasidėjo tada, kada bursy sinn feinerių užpuolė ant einančių į darbą laivų darbininkų ir pradėjo į juos šaudyti. Atvyko ir daugiau ulsteriečių ir prasidėjo visuotinės šaudymasis. Sinn feineriais vadovavo jauna mergaitė, kuri liko mušyje užmušta.

Atvykusi kariuomenė besikaujančius išvaikė, bet susirėmimai nuolat prasidėdavo vis naujose vietose.

Riausių buvo netik Belfaste, bet ir kituose miestuose. Tik ten sinn feineriai kovėsi ne su ulsteriečiais, bet su policija ir Anglijos kariuomene. Tuose susirėmimuose irgi yra užmušta ir sužeisti. Tas riaušis iššaukė bėdavimas Cork mayoro Sweeney Londono kalėjime. Mayoras jau kekoliktą dieną nieko nevalgo, bet vistiek atsisakoma jį paliosuoti. Jis jau tiek nusilpęs, kad jau netekęs sąmonės ir manoma, kad dabar nė maistas jo neįstengs išgelbėti. Tikimasi, kad jis gal už dienos ar poros dienų mirs kalėjime.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kodel Francija remia Vrangeli

Vrangelis visą Rusiją užtatė Francijai už skolas.

LONDONAS, rugp. 30. — Darbininkų oragno Daily Herald korespondentas prisiuntė tekstą menamojo susitarimo tarp Francijos ir gen. Vrangelio.

Sutartis sako, kad už priza-dą Francijos oficialio pripažinimo ir karinės ir diplomatinės paramos prieš sovietus, gen. Vrangelis duos pirmenybę Francijai priklausantioms Rusijos skoloms, kurios turės būti užmokėtos su sudėtinu nuosimčiu. Nuvertus sovietų valdžią Francija pakeis visas Rusijos skolas į naują pasrolą 35 metams, nešančią 6½ nuoš palukanų.

Užmokėjimas palukanų ir mietinė amortizacija kapitalo bus gvarantuoti atidavimu Francijai per daugelį metų, kurie bus nuspręsti vėliau, naudoti visus Europos Rusijos ge-

ležinkelius; perviršį Ukrainos ir Kubanijos grūdų; tris ketvirtadalius kerosino ir benzino ir viengą ketvirtadalį iškasmų Do-no distrikte anglų.

Gen. Vrangelis toliaus priza-da Francijai teisę nustatyti muitus ir uostų pajamas visuose Juodųjų ir Azovo jūrų uostuose. Francija taip pat priskirs savo valdininkus prie finansų, pirklybos ir industrijos ministerijų.

Rusija apsiima sugrąžinti visus senuosius įstatymus apie kareivijimą, kokie jie buvo prieš karą. Francija gi apsiima atsteigti Rusijos šautuvų ir amunicijos dirbtuves ir suteikti reikalingiausių dalykų aprūpinimui naujos armijos.

Francija ir Rusija sudarys karinį ofensivinį ir defensivų susivienijimą dvidešimčiai metų.

Žinia priduria, kad slapta sutartimi, Francijos politika apie atsiėmusias nuo rusijos parubėžines valstybes tapo nustatyta.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Taikos tarybose

RUSAI SUTINKA TAIKOS TARYBAS PERKELTI Į RYGĄ.

Delegatų esą serga nuo blogų gyvenimo sąlygų. Tarybos padarė mažai progreso.

VARŠAVA, rugp. 30. — Maskvos bevieliniame pranešime Lenkijos valdžiai, Rusijos sovietų valdžia priėmė Lenkijos pasiūlymą perkelti Rusijos-Lenkijos taikos tarybas iš Minsko į Rygą, Latvijoje.

Subatoje Varšavą pasiekė tikros žinios, kad tik mažas progresas tapo padarytas Minsko konferencijoje ir kad lenkų ir sovietų atstovai sutiko perkelti tarybas, tikėdamiesi abelno pagerėjimo padėties.

Žinia iš Minsko sako, kad lenkai Lenkijos taikos delegacijos ir tie, kurie lydėjo ją į konferenciją su sovietų pasiuntiniais, pradeda sirgti delei nesantarių sąlygų, kuriose jie yra priversti gyventi.

Tarp sergančiųjų yra Maurice Pate, narys Amerikos šelpimo administracijos. Jis sunkiai serga. Pate ir kitas jo bendras, Walker, atvažiuo su delegacija, apsvarstyti su sovietų atstovais apie maitinimą karo paliestųjų vaikų.

Žinia sako, kad padėtis kasdien blogėja. Delegatams leidžiama vaikščioti tik tam tikroje Minsko miesto dalyje ir tik pasikirtomis valandomis. Patarėjai ekspertai ir laikraščių korespondentai yra veik internuoti delegacijos užimame bute.

Delegatams uždrausta skaityti daugelį sovietų plekatų kampuose, kuriais bolševikai stengiasi sukurstyti gyventojus prieš narius lenkų partijos. Vienatiniams delegatams duodamas skaityti laikraščiais yra komunistų organai.

Delegatai esą fiziškai nebega-li tėti toliau savo darbo.

Barniai tarp delegatų.

MINSKAS, rugp. 22 (suveilin-tas). — Lenkijos taikos delegacijos nariai, kurie atvyko į čia, tarties apie mušius paliaubą ir taiką tarp Lenkijos ir sovietų

Rusijos, nuo pat atvykimo turi nuolatinių kvirčių su sovietų valdininkais.

Nesutikimai tarp delegacijos ir sovietų komisaro, prižiūrinčio kvatieros, kur lenkai yra veik tikrais belaisviais, pasidare labai dideli apie bevielinio telegrafo vartojimą ir apie reguliacijas, kokių reikia laikytis delegatų gyvenimuose namuose.

Jau iš to galima matyti kaip elgiasi bolševikai su lenkais, kad kada delegacija atvyko, ją palydėjo bursy raitų sovietų kareivijų į butą arti centro miesto, o apie butą tapo pastatyti kareiviai su paliepiniais nė vieno neišleisti be sovietų palydovo.

Amerikos Presos korespondentas su vargu galėjo patirti žinias apie tikrąją padėtį, kadangi ir jis yra belaisviu, kaip ir visi kiti lenkų partijos nariai.

Korespondentas, lydimas saugai, nuėjo pas vietos valdininką ir tas pasakė, kad kadangi korespondentas lydėjo lenkų delegaciją, jis kartu su ja ir pasiliks.

"Labai bloga, kad jus su lenkais atvykote," pasakė jam.

Lenkai labai nekantrauja delei tokio uždraudimo, o bolševikų pozicija kas syk darosi vis labiau aštresnė, atneant žinios apie lenkų pergales.

Nariai Lenkijos misijos pasakė šiandien, kad vakar įlektos sovietų sąlygos yra nepriimtinos. Jie tikisi patogesnių sąlygų, jei Lenkijos karinis pasisekimas tėsės. Bet jeigu sovietų delegacija nedarys koncesijų, tai esą "visai nebus taikos." Toks nusistatymas nieko nenustebino.

Prisiminta, kad kada bolševikų delegacija nuvyko į Dorpatą pereiną rudenį, tarties apie taiką su Estonija, bolševikai buvo laikomi po aštriausia sargyba ir nebuvo jiems leidžiama rodyties gatvėse be ginkluotos sargybos. Lydėjusieji sovietų misiją korespondentai irgi buvo uždaryti sovietų kvatierose per daugiau kaip savaitę laiko, kol jiems pagalios tapo suteikta laisvė.

(Tas pats buvo daroma ir kada Vokietijos delegacija atvyko į Versailles tarties apie taiką su talkininkais).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

ATSISAKO IŠKRAUTI GINKLUS.

LONDONAS, rugp. 28. — Danzigo dokų darbininkai atsisakė iškrauti amuniciją nuo Amerikos laivų New Rochelle ir Susquehanna ir kareiviai buvo priversti tą dirbti, sako žinia iš Hamburgo.

4,200 lenkų imigrantų, kurie atvyko tais dviem laivais, gavo leidimą išvažiuoti į Lenkiją.

REIKALAUJA PAKELIMO ALGOS.

KANSAS CITY, Mo., rugp. 30. — Missouri, Kansas, Oklahoma ir Arkansas angliakasių atstovai šiandien įteikė kasyklų savininkų atstovams reikalavimą pertvarkyti algų skalę tose valstijose. Sprepdžiama, kad buvo pareikalauta pakelti po \$1.50 į dieną mokestį dirban-tiems nuo dienų angliakasiams.

Antracito angliakasiai grąšina streiku

Antracito angliakasiai nepatenkinti 17 nuoš. pakėlimu algų. Gal paskebs streiką.

WILKES BARRE, Pa., rugp. 29. — Streikas 175,000 antracito angliakasių prasidės rugpjūčio 1 d., jei prezidento Wilsono anglių taryba nesutiks tuojaus pakelti algą 27 nuoš., arba jei nesutiks daryti naujo nagrinėjimo angliakasių reikalavimų.

Tokį persergėjimą šiandien pasiuntė prezidentui Wilsonui 300 antracito angliakasių atstovų, kurie laiko čia savo susirinkimą, pasitarimui apie anglių komisijos nuosprendį. Atsakymo reikalavima prieš sėdą, nes kitaip darbininkai nuo vidurdienio mes/darbą.

Posėdis tėsėsi visą naktį ir buvo labai triukšmingas. Angliakasių unijos viršininkams buvo paliepta pasišalinti iš salės, kaip išdavikams. Justicijos gi departamento agentai pranešė, kad jokie grąšinimai teismui nepajiegs sustabdyti streiką, jei jis kiltų.

Susirinkimas pranešė Wilsonui, kad anglių komisijos nuosprendis visai nepatenkina angliakasių. Kalbėtojai pareiškė, kad komisijos nutarimas pakelti algą 17 nuoš. yra mažesnis negu pakėlimas, roki buvo galima išgauti tiesioginėse tarybose tarp angliakasių ir kasyklų savininkų.

Angliakasiai šaukia ant sėdės viešą susirinkimą, kuriame jie lauks prezidento Wilsono atsakymo. Jeigu atsakymas nebus patenkinantis, jie paskelbs streiką. "Mes pavadinisime jį vakacijomis, bet jis vistiek sustabds anglių iškasiimą."

Wilsonas patvirtino 17 nuoš. algos pakėlimą.

WASHINGTON, rugp. 30. — Prezidentas Wilsonas šiandien patvirtino antracito (kietųjų) anglių komisijos didžiūmos raportą, suteikiantį vidutinišką pakėlimą algos angliakasiams 17 nuoš.

Sulig tos anglių komisijos nuosprendžiū algą kontraktiniams angliakasiams pakeliama 20 nuoš., bet kompanijos angliakasiams pakeliama algą tik 17 nuoš. Tiek pat pakeliama algą

paprastiems darbininkams ir samdininkams nuo mėnesių. Minimum mokestis bus 52½c. į valandą.

Tas pakėlimas veiks nuo pereinamo balandžio 1 d.

Komisija sutiko pripažinti dviejų metų kontraktą, bet atmetė reikalavimą uždrausti atskirus kontraktus su pavieniais angliakasiais ar grupėmis.

8 val. darbo dienos reikalavimas tapo atiduotas sutaikimo komisijos.

Sutaikimo komisijai atiduotas reikalavimas pusantros mokesties už viršlaikį ir dvigubos mokesties už darbą šventadieniais.

Anglių komisija atmetė pilną pripažinimą unijos.

Kartu su anglių komisijos didžiūmos raportu buvo paduotas ir mažumos raportas. Jį padavė komisierius Ferry, atstovavęs angliakasių. Jis reikalavo lygios mokesties už vieno-kį darbą visiems angliakasiams, taip pat didesnį pakėlimą algos visiems darbininkams — iki 27 nuoš. Jis pareiškė, kad angliakasiai turi teisės prie gyvenamosios algos, prie kolektyvio tarybos ir prie 8 val. darbo dienos. Tai yra pamatiniai reikalavimai, kurių komisijai didžiūma nesutiko išpildyti.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS BROOKLYNE.

NEW YORK, rugp. 29. — Šiandien Brooklyn'e sustreikavo 8,000 gatvekarių darbininkų ir nė vienas Brooklyn Rapid Transit Co. gatvekaris, požeminis traukinis ar elevatorius nevaigšto. Dar niekad Brooklyn'e nebuvo tokio sustabdymo miesto transportacijos, kaip kad dabar yra. Kompanija išpradžią bandė operuoti keletą gatvekarių, bet greitai turėjo sustabdyti.

Streikieriai reikalauja pakėlimo algos, pagerinimo darbo sąlygų ir pripažinimo unijos.

PHILADELPHIA, rugp. 30. — Šiandien Chaltenhame pasimirė geologas, kasyklų inžinierius ir išradėjas Smith Lyman, 84 metų amžiaus. Jis pirmas ištirė Japonijoje ir surado joje anglių ir mineralų sluogsnus. Delei to jį japonai labai ir gerbia.

Kol Markės Dar Pigios Siųskit Pinigus Lietuvon

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius pasiūnia pigiausiu būdu pinigus Lietuvon ir vietines paštas ir pilnai atsako už siunčiamus pinigus. Pinigai taipgi siunčiami ir lenkų užimtas vietas lenkiškomis markėmis.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius išduoda savo draftus arba čekius, kurie yra išmainomi bankuose Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Raseiniuose, Virbalyje, Vilniuje, Liepojuje, o taipgi Berline, Vokietijoje.

Kol markės yra pigios, dabar apsimoka ne tik siųsti pinigų Lietuvon savo giminėms, bet ir pasidėti pinigų Lietuvos bankuose. Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius padeda taupymui pinigų Lietuvos, o taipgi ir Vokietijos bankuose.

Visuose pinigų reikaluose kreipkitės į

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

M. ARCIBASEV

Vertė P. K-AS

Pavydas.

Penkių Veiksmų Drama.

(Tąsa)

IZMAILOVAS. — Kodel-gi ne? Tu priimi jų šypas, kokietuoji su jais... O ir tas-pats kunigaikštis er but išdrįs prisipažinti tau melėje, jeigu but žinojęs, kad tu tuojaus man tai pasakysi? Ne, jis buvo tikras, kad tu paslėpsi ir reiškia apgaudinėti mane!

ELENA. — Visai jis nebuvo tikras!

IZMAILOVAS. — As vėl pakartoju, jog per daug myliu ir gerbiu tave, kad pavydėjęs, bet pati mintis, jog tie visi niekšai gali žiūrėti į mus, kaip į neištikimų moterų ir apgautų vyrų kandidatus, yra man pažėmantis ir nepakenčiamas dalykas!...

ELENA. — Na, nepyk... [apkabina jį]. Tavo tiesa!... As daugiau nedarysiu!...

IZMAILOVAS. — As nepyksiu, bet man tas viskas atkaru! Atkaru dar-gi tai, jog prisiėjo su tavim apie tai šnekėti.

ELENA. — Nebedarysiu daugiau, nebedarysiu!... Atleisk!... Dabar, kuomet vyras prisitartins prie manęs, tai padarysiu štai taip!... [Daro juokingą grimasą]. Gerai?...

IZMAILOVAS. — Nepaikiuk, Elena! Tas viskas yra daug rimčiau negu tu manai!... Nejaugi tau atrodo niekais?... Kaip mažai tu mane gerbi!

ELENA. — Na, užteks!... Tu pasakei ir pabaigta!... As nežinojau, kad tau taip nemalonu! [Izmailovas padaro beviltinį krutėjimą]. — Na taip... As suprantu!... Be abejonės, tai buvo bjauru!... Bet juk as daugiau nebedarysiu!... Na, nepyk!... Pabučiuok mane!...

IZMAILOVAS. — Ak, Elena, Elena!... Tu visgi nesupranti!... Nejaugi mes šnekam skirtingom kalbom, ir tu negali suprasti, kaip visa tai purvina ir šlykštu?

BOGDANOVAS [Nuo balkono]. — Petrait, Mės išiname!...

(Uždanga)

VEIKSMAS TREČIAS.

Izmailovo butas mieste. Kaip ir svečių kambarys, pianas, paveikslai, kampos minkštais rankandais. Kaip dailininko dirbtuvėje, be tvarkos, bet gražu. Dvejos durys — į laukiamąją ir po dešinei į kitus kambarius. Elena sėdi kamputyje su kojomis ant sofos. Apsirėdžius lengvai ir puikiai, visa minkšta ir švelni, kaip katė, Jonas sėdi prie piano. Izmailovas matomai skubinas stovėdamas viduryj kambario.

IZMAILOVAS. — Tai reiškia Sonė tašos? Labai malonu. Ji tokia mieli mergaitė! O jūs, Jonai, kodėl taip retai užinate pas mus?

JONAS. — Mat, as vis rengiausi...

IZMAILOVAS. — Ilgai-gi jūs rengiatės!... Na, Elena, tu linksminis svečias, o as eisiu... reikia dirbti!...

ELENA. — Gal eiti!... Mes tau nemaišysim.

IZMAILOVAS. — Jūs pavyksite, Jonai?

JONAS. — Meldžiu nesivaržyt. Jeigu as klūdau, tai galiu pasižalinti. Jūsų darbas svarbesnis už mano vizitą!

IZMAILOVAS. — Ne, ne. Jūs man visai neklūdykite. Pasidėkite su Elena; jai vienai nuobodū. As visuomet prie darbo, o ji amžinai viena. Na, as greit sugrįšiu... o pakol kas... [Daro linksnų gestą ir išeina po dešinės].

JONAS. — Ka dabar Izmailovas rašo?

ELENA. — Dievaž, nieko nežinau... Gal kokią apysaką, ar ką.

JONAS. — Laiminga jūs, poni Izmailoviene!

ELENA. — Kuo?

JONAS. — Na, kaipgi!... Buti žmona tokio įdomaus ir talentingo žmogaus!

ELENA. — Ak, Jonai!... Rašytojai daug įdomesni knygose negu gyvenime... Pasakykit geriau, kodėl jūs ištikrųj taip retai pradėjote lankytis?

JONAS [atsistoja ir vaikščioja po kambarį]. — Nežinau.

ELENA. — Ką reiškia tas "nežinau"?

JONAS [karčiai]. — As jau sakiau jums, poni Izmailoviene, kad man geriau su jumis nesusitikti.

ELENA. — Bet kodėl? Mes buvome tokie draugai!

JONAS. — Koks ten draugiškumas!...

ELENA. — Argi ne?

JONAS [nežiūrėdamas]. — Jūs gerai žinote, kodėl!

ELENA [juokdamosi]. — Na, gerai, leiskime, kad žinau... Bet iš to dar neišeina, kad mes turėtume pyktis!

JONAS. — As ir nepyksiu. Man tik skaudu! ELENA. — Nedarykite iš to tragedijos! Žiūrėkite į gyvenimą linksniau!

JONAS. — Jums gera taip šnekėti!... Jums juokinga!

ELENA. — Nei kiek man nejuokinga. Man tik labai gaila jus!

JONAS [šurkščiai]. — Labai ačiū! Pasigailėjimo nereikalauju!

[Užsiruko popirosą ir vaikšto. Elena įdomiai seka jį akimis, paskui pamažu atsisloia atgal, pasibūruka rankas po galva ir liauniai raišo, keistai šypsodamos į jį].

ELENA. — Mane šiandie nuo pat ryto kažkas taip laužo visą... Tur but nusišaldžiau!... Jonai!

JONAS. — Ką?

ELENA. — Eikite čia, ko jūs vis vaikštot? Sėskitės ve čia... šitaip!... [Užmerkia akis ir vėl raišo].

JONAS [atsisėdamas gale jos kojų ir vogčia apžiūrėdamas ją visą]. — Atsisėdau. O daugiau kas?

ELENA [atverdama tyčia nustebtas akis]. — O daugiau nieko!... Argi butinai turi buti kas nors daugiau?

JONAS [stengdamasis but perdrąsus]. — As manau.

ELENA. — Ko-gi jūs norite?... Na, pasakykite man, ką jūs veikiate visą laiką, kaip jūs užsiėmimas?

JONAS. — Tai neįdomu!

ELENA. — O kas įdomu?

JONAS. — Jūs pačios žinote...

ELENA. — Ne, nežinau.

JONAS. — Žinote.

ELENA. — Dievaž, nieko nežinau!... Pasakykite, tai žinosiu!

JONAS. — Tokių dalykų nepasakojama.

ELENA. — Tai reiškia, kas nors begėdiška?...

Na, niekas, sakysite!... Nesakysite?... Tai as niekadous nei nesužinosiu... [Aktoriskai atsisūsta]. — Gaila!

JONAS [per spėką]. — Ko, aplamai, norina...

nuo moterų.

ELENA. — O kogi nuo moterų norima?

JONAS [pasikėlęs, piktai]. — Jūs tiesiog žaidžiate su manim, kaip katė!

ELENA. — Argi as panašį į katę?

JONAS [pykdamas]. — Kaip du lašu vandens!

ELENA. — Tai gerai!... As labai myliu kates...

JONAS [per spėką]. — Jos tokios gračiosios... Sėskytės!

JONAS. — Nenoriu.

ELENA. — O as sakau, sėskitės!... Koks neklaušymas!...

JONAS. — Na, sėdžiu.

ELENA. — Žinote, Jonai, ką as jums pasakysiu?

JONAS. — O ką?

ELENA. — Jūs baisiai juokingas!... Na, sėdėkite, sėdėkite!... As juokauju!...

JONAS. — Man ne juokai, poni Izmailoviene!

ELENA. — Taip?.. Na, gerai, as busiu rimta...

labai rimta!... Jonai, ar galiu as but rimta?

JONAS. — O ką as galiu žinoti!

ELENA. — Žiūrėkite, koks piktas!... Eikite čia!

JONAS. — Kur?

ELENA. — Čia, arčiau... O dabar pasakykite, ar as jums patinku kaip moteriškė? Labai?

JONAS. — Labai.

ELENA. — O ar jūs norėtumėte, kad as jus pabučiuočiau?

JONAS [sumišęs iki ašarų]. — Taip...

ELENA. — Bėda, kad tai negalima!... Kur jūs?...

Sėdėkite-gi!

JONAS [su skausmu]. — Man nepatogu!

ELENA. — Nepatogu? Tai sėskitės patogiau!...

Štai taip!... [Greit pasikelia ir, nuleidusi kojas, atsisėda šale jo ir prispaudusi reikšmingai žiuri jam į veidą]. — Dabar gerai?

JONAS. — Poni Izmailoviene!

ELENA. — Ir taip negerai? Na, jau as ir nebežinau, kaip geriau!

JONAS [per kovą]. — Štai, šitaip!... [Apkabina ją per liemenį].

ELENA. — O-o!... Taip tai gal jau bus ir per daug gerai! [Jonas skubiai atitraukia ranką].

ELENA [apsimiesdama užgauta ir piktai]. — Šito as netikėjau iš jūsų, Jonai!... Taip nedera!

JONAS [visai sumišęs]. — Kam jūs mane kanikinate?

ELENA. — Argi as kankinu?

[Jonas pamažu atsistoja, persėda kėdėn ir įspraudžia galvą tarp rankų].

JONAS. — Jūs juokiatės iš manęs!...

[Elena įdomiai žiuri į jį, paskui atsistoja, tyliai, kaip katė, sėdasi ant rankenos kėdės, ir pakelia ranką, kad paglostytų jo plaukus]. Tą valandėlę stagu įeina Izmailovas. Elena greitai atitraukia ranką, nori kuogreičiausiai persėsti ant sofos, bet pataiko ant rankenos ir nemitriai, nepatogiai nučiaužia ant sėdynės. Izmailovas valandėlę stovi kaip prikalts, paskui greit apsisuka ir išeina. Pauza. Elena nusigandusi žiuri paskui jį, Jonas, nežinodamas ką daryti, išsižiojęs žiuri į ją].

ELENA [iš gėdos ir apmaudus]. — Ak!... [Atsisistoja]. — Šito tikrai truko!... Ak!...

JONAS [kvailai, su baimė]. — Gal man išeiti, poni Izmailoviene?

ELENA [piktai]. — Kam? Kad pabriežus pilnai, jog tarp mūsų ištikrųj dievažin kas buvę? Sėdėkite!

[Tyla. Jonas sėdi bijodamas pasijudinti. Elena įrėmusi akis į grindis kažką galvoja, paskui daro tvirtą gestą ir išeina pas vyrą. Jonas ilgai žiuri paskui ją ir mašinai išsitraukia portsigarą. Už sienos girdėtis kurtus balsai, Elena kažką surinka. Jonas sudreba ir sugniaužęs popirosą įsikūša kėšenėn. Elena įeina piktai].

JONAS. — Na, ką?

ELENA [tartum tik atsiminusi apie jį sustoja ir ilgai žiuri į jį]. Jos veidas darosi piktas, pilnas neapkantos]. — Kas ką?

JONAS [bailiai]. — Kaip Izmailovas?

ELENA [piktai]. — Izmailovas? Kad jūs žinotumėt, kaip man tas viskas įgriso! [Toliau bus].

Tarptautinis moterų kongresas Genevoje.

Išspūdžiai.

Rašo G. PETKEVICAITĖ.

(Pabaiga).

Netrukus visi susirinkę buvo kviečiami išeiti į sodą, kur be gardesiu laukė mus dar antra maloni naujiena. Aikštelėje, eglių apstotoje sėdėjo šveicarų dainių grupė. Visos tautiškuose rubuose, — viens dainoms akompanuoja gitara.

Aikštelė pasirodė man tikrai mūsų girių dalelė... Arčiau mažesnės eglutės, po viena iš mėtų, toliau visa tamsi rimta, nepermatoma aukšta eglių sienė.

Šveicarijoje kiekvienas kantonas dvi kitokius tautiškus rubus. Matyti norima buvo čia savo tautos fantazija ir skonių pasigirti kiekviena dainė buvo kitaip apsvilkusi... Tautiški rubai, dainos, aikštelė — per daug jau man priminė Lietuvą, ilgą, neįauku pasidarę. Staiga pajutau, kaip esu ištikrųj išsiilgusi savo sodžiaus... Viskas čia iš karto nustojo savo malonumo. Dainės cypė, sulyginant su mūsų merginoms...

Pertraukė anglės kalbėjo. Kalbėjo gražiai apie viso pasaulio moterų susivienijimą, apie didelias ir praklinias pareigas... Išraišiau net į tokių tikslų draugiją...

Kita didžturtė priėjusi jau ir prie mūsų pasakojo kaip ji visur važinėjanti, kur žmonės didžiau serga, kaip į padedanti gydyti, suteikdama net savo vaistų.

Davė ir savo adresą. Dėkojome.

Pamačiau, kad ir man draugėms iš tų didelių mielių irgi kažin kodel neramu pasidarė. Būm dėkoti už vaizdus ir sakytį kongreso draugėms su diev. Už jų pakvietimus kitoms dienoms padėkojom, griežtai atsisakydamos.

Iš vaizdų grįždamos, užėjome dar atsiseikinti su žan-žako Ruso salele.

Rymo čia akmenų iškaltas tas malonaus veido, nemirštamos dvasios galūnas.

Aplinkui ramu. Nuo miesto tos stovylos bustinę skiria Ronos upės skubi srovė ir snūdžias ežero vanduo. Apie stovylą sužėlė medžiai sapnuoja, žemučiai žolynai, į vainiką susipynę spokso į praevį.

Atskrenda iš tolo miesto užsėys verste vėčia čia pasilsėti, tyla. Iš kažki kur išsinerusios mintys nejuokomis hipnotizuoja, ima sklaidyti pamirtus istorijos lapus, kništis į žmonių dvasios evoliucijos slėpinius...

Kalvinas, žan-žak-Ruso, Volteris, poni Stael... Jų męstųjų obalsių galia... Atminimas kelia kiekvieno tųjų minties galių skyriumi psichikos vaizdą.

Dabar tarptautinis moterų Kongresas... ir vėl nauji obalsiai... Argi nauji?... Ar ne tapati minčių banga tik kiltanti ir žlugstanti!

Kas tuos žmones įvairiais laikais čia buvo sutraukęs? Kodel dabar čia moterų kongresas susirinko, butinai čia, o ne kitur?

Ar gamtos stebuklai žavėja? Ar šveicarų laisvė viljoja? Ar akle likimo Jėga šitaip veikia?

Tuo tarpu gulbėlės nesiliauja plaukusios ir nardžiusios aukšose tašyto akmenis pakrantėse. Skirstydamos savo baltomis krutinėmis vandens mėlynumą, jos ir nesirupina, kodel ten saloje ta augsta tamsi stovyla taip dažnai žmonių lankoma taip uoliai sužėlusiu stambių sėrgama, gražiai blūzganciais lapais žolynų vainiko dabinama.

— Galas. —

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENOS"

Lietuvon sugrįžus.

(Rašo Naujien. PRANAS BUTKUS)

Kašedoriai, VIII. 3.

Po trylikos metų gyvenimo Amerikoje ir visą tą laiką kankinamas nemigės, kada pagrižau Lietuvon, tai, lyg norėdamas atsimiegoti už visus nemigės metus, miegojau per tris savaites be perstojo. Nespėjau išsimiegoti, kaip buvau išsiūstas į lenkų paluosuotas Lietuvos dalis organizuoti šaulių-partizanų būrius. Mat lenkam apleidžius tas Lietuvos dalis, pasiliko miškuose lenkų legionininkai, kurie, suprantama, reikia išgaudyti, kol jie nevirs plėšikais, ir užkirsti kelią besiveržimui Lietuvon bolševikų.

Pradėjus kalbėti apie legionininkus, reikia ir baigti apie juos. Legionininkai daugiausia tai Lietuvos dvarponių susamdyti valkatos gelbėjimui savo dvarų Lietuvoje, kurie, niekieno nebeįėjus, bus Lietuvos valstybės nusavinti. Jų buvo Lietuvos pafrontėje apie šėsi tukštandai. Tai buvo baisūs plėšikai ir pakykėliai; ypatingai jie skriaudė lietuvius, būtent tuos, kurie kalbėjo lietuviškai arba išsireikšdavo prieš lenkus Lietuvos valstybę.

Kada lenkų kariuomenė buvo priversta pasitraukti iš Vilniaus, tai legionininkai pasiliko Vilniuje ir pasilikę plėšė Vilnų kiek galėjo arba pajiegė. Kaip tik išejo Vilniū rusai bolševikai, tai tie legionininkai, nusimetę savo rubus, pasiskelbė esą bolševikai. Iš šių tai ir daroma Vilniuje sovietai, raudongvardiečiai; prie jų, žinoma, prisideda dalis žydų jaunimo ir miesto valkatos. Darbininkai aplamai nesideda prie bolševikų. Kadangi lenkų okupuotose vietose vis dar randasi legionininkų, "nadmieniskieji strzelcow", tai lenkiškos kilmės bolševikams labai palogi dirva provincijoje sudaryti raudonarminečių ir sovietus. Visi Lietuvos valstiečiai, darbininkai ir žydai, — visi, kurie turėjo progos artai pažinti bolševikus yra labai priešingi jiems. Tik vieni žemaičiai ir suvalkiečiai, kurie amais metais neturėjo progos pažinti bolševikų, išsireikšė nebija jų, net sakosi: — "norėtume, kad bolševikai ateitų".

Kaip bolševikų armija atrodo, kaip ji viską plėšia, kankina masytėse iš aprašymų Lietuvos laikraščiuose; gerai nupiešia bolševikų armiją "Socialdemokratiškos". Anot Sirutavičiaus išsireikšimo: tai Čingis-Chano kariuomenė.

Kad neleidus šitokiems plėšrams eiti į provinciją ir plėšti žmones valstiečius, geriausia, kad patys valstiečiai organizuotų ir gintų nuo bolševikų rekvizicijų; todėl organizuojama partizanai šauliai. Toliau sieliamasi šaulių organizacijos tikslas tai, kad prirengus visuomenę prie supratimo, jog nacionalizuota armija tai geriausia priemonė apsiginti nuo priešų, pigiausia užlaikyti ir lengviausia išlaikyti laisvę ir demokratybę.

Vos sugrįžau iš širvintų ir Gedraičių apielinkių organizavęs šaulių būrius, tuoj mane išsiuntė organizuoti valstiečių ir šaulių būrius Paberžės apielinkėse.

Šiandie esu Kašedorių miestė, o ryt važiuoju Paberžės linkni kaip Vilniaus Apskrities Viršiminko padėjėjas organizuoti savivaldybės valstiečius ir apskritį.

Kurimo darbo Lietuvoje labai daug. Grįžkite Lietuvon visi, kas galite. As kalbu apie inteligentiškus darbininkus; paprastiesiems darbininkams Lietuvoje dar nepažįstama dirva. Tam reikia, kad grįžtų lietuviai žmonės su kapitalu.

Dabar apie kelionę Lietuvon. Iš New Yorko pasiekiau Kauką ir dvi savaites. Kelionė buvo labai nemaloni, ypač laivu. Važiuojant trečia klase Francuzų

laivais labai nemalonu: prastai maitina, o ypatingai — nešvaru. Bet geriausias kelias važiuoti į Havrą, Franciją, paskiau — Paryžius, Collogne, Berlinas, Danciga, Karaliaučius, Maberburgas, Ekkunai ir Virdalis. Gera važiuoti per Paryžių tuomi, kad Paryžiuje lietuvių misija teikia gerą patarnavimą. Jeigu važiuoti per Angliją ar Holandiją ir Belgiją, tai čia čia daug nemalonių reikia pakelti, kol užvizuojama pasai įvairiose konsulių įstaigose.

Delei kratų neturėjau nešamų. Parsivežiau viską, ką turėjau, o turėjau daug.

Gyvenimas Lietuvoje mainosi lyg kaleidoskope. Kas šiandien atrodo vienaip, ryt pasirodo kitaip. Amerikoje būdami, buvome nusistatę, jog Lietuvoje maža laisvės ir maža demokratizmo. Įsigilinus gyvenimą, pasirodo, jog taip nėra. Ir sugrįžusiam iš Amerikos išsypuola į akis rusiškas burokratizmas, ypač tai pastebi tie, kurie grįždami iš Amerikos daug apie save mano, prisistato dideliais mechanikais, inžinieriais, inteligentais. Išsyp juos (amerikiečius) ir pasitinkama, kaip plačiai patyrusius, pasilavinusius žmones, bet kaip pastebinama chamižmo uodega, tai, žinoma, atsimaino europiečio lietuvio santikiai. Tada ir kyla skandalas. Amerikietis tuoj pradeda kaltinti europietį del nedemokratiškumo.

Tiesa, Lietuvos valdiškose ir privatiškose įstaigose yra labai daug rusiško burokratizmo, nerangumo, darbas visur atliekama išlengva, nesiskubinama. Sistemoms dalykų tvarkimo, rodos, tos pačios, kaip kad buvo pas Rusus šimtą metų atgal.

Lietuvos paštas ir bankai jaisiai prastai sutvarkyti ir labai prastai patarnavimas. Vidujinis susisiekimas dar šiaip taip pakenčiamas, bet jau už rubelį — žemiau kritikos. Pasiteisinimui del šito — kaltinama vokiečiai. Kadangi Lietuvos paštas neįeina į tarptautinę paštų sąjungą, tai Lietuvoje gannama siuntiniai atplėstuose maišuose, atplėšti vokai, kaikada visai sunaikinti laiskai ir siuntiniai. Taip mane informavo man pažįstami pašto darbininkai. Bet žmonės mano, kad tame kalta cenzūra. Cenzura Lietuvoje panaikinta, yra tik karinė cenzura. Labiau esu įsitikinęs, jog Vokietijoje daroma ta visa betvarkė su siuntiniais, telegramomis ir pinigais. Vokietijoje dabar ne tai, kas budavo kaizerio laikais. Dabar tik reikia stebėtis, kaip jie išmoko per akis vogti ir kaip jie betvarkia tapo. Kada perki gelžkelio bilietus, tai dabokis, kad nepri-gautų.

Su bankais dar blogiau. Pinigai iš Amerikos trunka labai ilgai. Kad išmainius Berlyno draftą Kauno bankuose, ima 3, 4 savaites ir daugiau laiko. Dažnai net kurjeras reikia siųsti iš Kauno Berlyną, kad gyvu žodžiu paraginūs. Lietuvoje trumpa pinigų (currency); del to dažnai budavo, kad didelių sumų bankai negalėdavo slyti išmokėti. Todėl prašydavo žmogaus palaukti tula laiką. Apie 800,000 buvo paleista ostmarchų, apie porą milijonų vokiškų markių kursuoja. Vokiečiai labai saugoja, kad jų pinigai neįeity Lietuvon. Eidkunuose labai kratų del vok. markių. Dolerių ir kitokių pinigų gali vežti į Lietuvą kiek nori, bet ne vokiečių markių.

Perėjus visus Kauno bankus, kad suradus tinkamiausį persiuntimui pinigų iš Amerikos. Visi velniui tikė ir bėjęs lupikai. Pramonės ir Prekybos bankas ima po 40c už kiekvieną siuntinį iki 1800 auksing, virš šios sumos — 2%.

Tai tiek šiuo tarpu. Ryt važiuoju Vilniaus Apskričiai Savivaldybės valstiečius organizuoti. Apie linkę labai pavojinga; misikai ten pilni legionininkų, laikas nuo laiko pasiveržia bolševikai iš Vilniaus; vienu žodžiu — not safe. Pranas Butkus.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, mooney orderiais ar draftais, tegul kreipiasi pas Pakšį ir Pielį, 552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma. Norėdami gero ir teisingo patarnavimo, Kreipkitės pas:

Pakšys ir Pielis

552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Malorius

(Painter)

Malevoju, popieruoju ir darau visokių pagražinimus.

Imu visokius darbus į storus, teatrų, bažnyčias ir visokius namus. Dodu geriausį patarnavimą su žemiausiomis išlygom. Už išpopieravimą kambario imu \$8.00 ir augčiau su savo popiera. Dirbu visose dalyse Chicago.

J.S. Ramancionis

3641 S. Union Ave., Tel. Drover 1566.

Tel. Yards 3654

Mrs. A. Michniewich

AKUSERKA Baigusi Akuserijos kolegiją; ilgai praktikuavusi Pennsilvanijos hospitalėse. Pasiekmingai pataisė daugelį gimdymo. Dudo da rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)

Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlų v

Skaitytojų Balsai

[Už išreikštas šlame skrypiu
nuomones Redakcija neatsako.]

ISTIKRO, PONISKAI!

Gyvenime dažnai yra taip, kad dirbant kokį nors darbą randasi asmenų, norinčių įsigyti "garbingą poziciją", visai nepaisant ar jie šitoj "garbingoj" pozicijoj" yra tinkami. Imkime kad ir Chicago apskrįčio laisvės paskolos vyriausybę. Toji komisija kontroliuoja laisvės paskolos stotis net keturiuose valstijose: Illinois'e, Indianoj, Wisconsin'e ir Michigane. Centro yra nužymėta, kad toms valstijoms išpultų sukelti vieną milijoną dolerių. Taigi tiek surinkti mūsų jaunutei Lietuvos respublikai. Dabar tečiaus pažiūrėkime kaip šitoj kvota paskirstyta sulig atskiromis lietuvių kolonijomis. Indiana Harbore lietuvių šeimynų randasi 156 ir apie 200 pavienių. Čia nužymėta surinkti net 20 tūkstančių dolerių. Gerai, jeigu, sakysime, toks Indiana Harbore gali mūsų respublikai paskolinti dvidešimt tūkstančių dolerių, tai Chicago mažų mažiausia turėtų duoti du milijonai. Bet taip nėra. Taigi ką reiškia tasai padalinimas? Aišku, jįsai yra netikslus. Chicago apskrįčio vyriausybę elgiai nenuosakiai. Ir gali but tik delto ir nepasisekė surinkti reikiama suma.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su **PAIN-EXPELLER** Valzdaženkliu. S. V. Pat. Ofise. Žiūrėk, kad gautum tikrai garsųjį per daugiau kaip 50 metų. Reikalauk, kad turėtų **Ikaro (Anchor)** Valzdaženkli.

Susipažinkite su mūsų

BANKA

PRADĖKITE TAUPYTI SAVO SUNKIAI UŽDIRBTUS PINIGUS, PADĖDAMI JUOS!

Depositors State Bank

Už padėtus pinigus mes mokame 3%. Mes siunčiame pinigus tamistų giminėms arba draugams ir pažįstamiems į Lietuvą per trumpą laiką. Mes turime padarę geriausias komunikacijas su Lietuva. Mūsų banke galite pripildyti aplikacijas pasportams važiuot į Lietuvą. Dabar galite važiuoti į Lietuvą tiesiog per Liepoją. Ateikit arba rašyti į mus, o mes jums patarnausime geriausiai.

MUSŲ BANKA YRA PO VALDŽIOS PRIEŽIURA.

KAPITALO TURIME DAUGIAU KAIP \$6,000,000.00.

Ateikite ir susipažinkite su

Depositors State Bank

4633—37 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

VERMATINIS KONSTRUKTORIUS RUSAS APTEKORIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akinių aukso rėmus nuo \$3.00 ir auksiniai. Sidauro rėmus nuo \$1.00 ir auksiniai. Pritaikoma akinius uždėti. Atimkint: Galvos apdangimas, nerviškas, akių skaudulimas, uždėjimas ir t. t. yra valstais įvairių ligų, kurios gali būti pralauktos gerų akinių pritakimu. Ištyrėms uždėk, jei peršis ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sops, jei blogai matai, jei akis silpnas, netekę ligas, o šioleki pagubos apriolai, kur klerikiaman pritaikoma akinių uždėk. Atimk, kad sam kodnam gvarantojam akinius ir klerikiaman geras pritenkmas.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optika.

Jei jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, stiekit pas mane. Aš buvau apšiekorius Rusioj virš 10 metų, Ameriko 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galia padaryt būs kokie rusiškos valstos. Aš rekomenduoj tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių.

S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

ISTIKIMAS GYDYMAS

PASITARIMAS RUPESTINGAI SLAPTAS

DR. B. M. ROSS
Physician & Surgeon

Vyrų, kurie serga chroniškomis ligomis, kraujo užnuodijimu, inkstų, puslės šlapimo ir visomis privatinėmis ligomis.

35 So. Dearborn St., kampas Monroe St.
Crilly Building—ruimas 506. Imkite elivatoriu iki 5-tų lubų, Chicago, Ill.

DVIDESIMTS ASTUONI METAI PRAKTISKO PATYRIMO

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Utarnikas ir Ketvergais nuo 10 ryto iki 4 val. po piet.

Phone: Yards 200 Valandos 12 iki 2, Nedėlio 10 iki 2

DR. F. E. REICHARDT
Specialistas

3548 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Buves užveizda Irving Park Sanitariumo ir Medicinos Direktorium Chicago Sanitariumo. Daktaras Medicinos ir Chirurgijos Ha-hnemann Medicinos Kolegijoj ir Ligoninėj.

savo šalį. O tuo tarpu mūsų inteligentija — poniškai, poniškai!

Taigi mūsų daktarai, kunigai, advokatai, biznieriiai ir bankininkai — pasirodykite! Pir-kite ir jįs patįs, kada raginate tai daryti mus, bėdinusius, neturtėlius. Jeigu mūsų turtingieji ir toliau elgsis poniškai, tai neužilgio mūsų neturtėlius jie privers šaukti: urė už... Trockij!

Baltus Jasulis,
Ind. Harbor, L.L.P.Stoties pirm.

Del siuntimo knygų Lietuvon.

Neseniai d. Baronas šioje vietoje iškėlė ytin svarbų klausimą — apie siuntimą knygų Lietuvon. Kartu plačiai nupiešė dalykų padėtį Lietuvoje, nurodymas, kad senosios mūsų tėvynės draugams-darbininkams reikalinga dvasinės paramos teikti.

Kad Lietuvoj yra didelė stoka geros literatūros, apie tai nieks neabejoja. Gi dabar, kuomet visame senajame pasauly žmōnės reiškia dideliausio susidomėjimo tuo, kas buvo, yra ir kas dar bus — visa tai, be abejonės, domėjasi ir mūsų draugai Lietuvoje. Jie trokšta patirti netik apie tai, kaip senau dėjos į pačių tėvynėje, bet ir kitose tolimose ir artimose šalyse. Ir dar labiau kaip ten dedasi šiandiena. Žodžiu, jie nori mokintis — švietis. Bet... kad visa to atsiekus, reikalinga gerų knygų ir laikraščių. Del pastarųjų mūsų draugams Lietuvoj nepriešinėa skystis: vieną-kitą laikraštį jie jau turi. Jiems todėl reikalinga pirmojo — knygų.

Mes, Amerikos lietuviai darbininkai, turime ateiti jiems talkon. Mes galime ir privalome siųsti Lietuvon kuodaugiausia gerų knygų. Tai daryti mes privalome dar ir todėl, kad ištraukus daugelį lietuvių darbininkų iš klerikalishko tinklo Lietuvoj. Klerikalai tenai nesnaudė ir nesnaudžia. Jie ir prieš karą sten gėsi suvaryti savo marškon višą lietuvių darbininkų minia. Jie jau turėjo kone prie kiekvienos klebonijos knygynėlį, kur teikdavo žmonėms "krikščioniško mokslo peną". Beto, prisiminkime kadir tokį Seinų "Šaltinį", kurį klerikalai stengėsi įbrukti darbininkams pagalba visokių dovanų — "agnožėlių", rožančių, "šaltinėlių" ir kitų galų.

Tą patį jie darys ir dabar. Visa tai daryti reikalauja jų klerikalishkas biznis. Ir, jeigu mes neveiksime, jie pasinaudos. Tada, socialistų ir visų kitų pažangių žmonių uždavinys tegali but toks: neleist įsigalėti klerikalams — siųsti savo draugams Lietuvoj kuodaugiausia gerų knygų ir laikraščių. Ir aš nemana, kad bent vienas pažangus amerikietis šitam priešintųsi. Nes kiekvieną jau spėjo pasiekti jo draugu, gyvenančią Lietuvoj, šaukimas: "siųskite mums laikraščių ir knygų!"

Sekamas klausimas tegali but tiktai toks: kaip visa tai — taigi siuntimą knygų ir laikraščių — sutvarkius, kad mūsų draugai Lietuvoj iš to turėtų imati naudos? Delei to reikėtų pasidaruoti ir mums, amerikiečiams, ir patiems mūsų draugams Lietuvoj. Mano supratimu, mums reikėtų sukurti tam tikras komitetas, kuris nieko nelaukiant pradėtų veikti — priiminėti skiriamas siuntimui į Lietuvą knygas ir šiaip geros valios žmonių aukas, skiriamas supirkimui naujų knygų. Visa tai padaryti, berods, nesunku. Tik reikia gero noro ir vienos kitos liuosos valandos. Kaip jįs, draugai, manote?

Bet reikia, kad prie šito darbo prisidėtų ir mūsų draugai Lietuvoj. Jų užduotis turėtų buti tokia: kiekviename didesniame kaime ir miestely reikėtų parupinti tam tikra vieta knygynėliui, ir kartu parinkti tinkamų žmonių tiems knygynėliams vesti. Kada tai būtų padaryta, mūsų draugai galėtų kreiptis įsigyti jų simpatijos bei para-

Saugi Kelione Lietuvon

PASPORTAI JAU YRA IŠDUODAMI VISIEMS LIETUVIAMS PAGAL VALDŽIOS TAISYKLIŲ, taip kad jokių kliūčių del paso kelionėje nebus. KREIPKITES PRIE MUSŲ, o mes parupsim Jums PASPORTUS ir viską atlikim ATSAKANCIAI.

PARDUODAME LAIVAKORTES ant kokios tik linijos norite. SIUNČIAME PINIGUS IR PARDUODAME DRAFTUS Į LIETUVĄ ir visas svieto dalis PAGAL DIENOS KURSĄ, o ant didelios sumos dar pigiau.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

A. PETRATIS IR S. L. FABIJONAS, Vedėjai.

809 West 35th Street, (Halsted ir 35tos gatvės), CHICAGO

VISI PATARIMAI YPATISKAI AR RAŠTU DYKAL.

VALANDOS: Kasdiena 9 ryto iki 6 po pietų. VAKARAI: Utarn., Ketv. ir Sub. iki 9 v. NEDĖLIOMIS: 9 ryto iki 3 po pietų.

musiškį komitetą, kuris kiek galėdamas ir nusimanydamas jų reikalavimus išpildytų. Šitai veikiant mūsų darbas būtų labai sekmingas.

Taigi sukrusime, draugai. Ruoškimės talkon savo draugams Lietuvoje. Ir ruoškimės nieko nelaukiant. Rinkime senas knygas bei savanoriai duodamas aukas. Kada mūsų draugai Lietuvoj susitvarkys ir kreipsis į mus, mes jau busime prisirėgę, kad išpildyti jų prašymą. Prašymą talkon prie didelio ir naudingo darbo — apsvietos darbo. — J. B. Aglinskas.

Neužmirškime savo pareigų.

Prieš rinkimus į Steigiamąjį Seimą Amerikos lietuviai darbininkai suteikė ytin žymios paramos savo draugams Lietuvoj. Ačiu tai paramai klerikalų sli-binui buvo užduota stiprus smugis. Tai pripažino patįs klerikalai dievo "moksly" profesoriaus kunigo Bučio redaguojamame Dauge. Jie sielvartin-gai pasiskundė, kad mūsų draugus Lietuvoj pakaustė (jų žodžiai) gautos iš Lietuvos Laisvės Fondo aukos. Nėra reikalo slėpti, kad mūsų auka buvo tik lašas vandens jūroje — palyginus su tuo, kiek pinigų pasiuntė savo sėbrams Amerikos lietuviai klerikalai. Bet to nevel-zint mūsų auka vistiek stipriai supurtė reakcijos bernus, ir Steigiamajam Seime jie šandie turi labi skaitytis su socialdemokratais.

Bet jeigu Amerikos lietuviai darbininkai būtų šituo reikalu pasidarbavę karo metu? Jeigu vietoj frakcinių kivių jie visą savo energiją būtų sunaudoję stiprinimui savo ir Lietuvos darbininkų judėjimo? Daviniai būtų visai kitoki. Vietoj tų 59 klerikalų šandie Steigiamajame Seime gal sėdėtų 59 socialdemokratai, ir vidurinė Lietuvos valstybės tvarka būtų visai kitokia nei kad dabar yra.

Vis dėlto, kas buvo — praėjo. Praeities nebesugrąžinsi. Visa, kas dabar reikalinga daryti, tai tas, kad nors atėity mes sūgebume įtempti savo jėgas — sunaudoti jas taip, kad klerikalai netik naujų sau pozicijų nebeįgytų, bet ir jau įgytasias užleistų mūsų draugams. Tai padaryti mes galime. Ateinančios iš Lietuvos žinios vis aiškiau rodo, kad Amerikos lietuvių darbininkus ir klerikalai ir atžagarėiviai tautininkai — Balučio, Gedmino ir kitų vadovaujami — bauria apgavo. Lietuvoj nėra viso to, apie ką jiems nuolatos kalbėta, kada tie ponai rinko lietuvių darbininkų dolerius. Tie Amerikos lietuvių darbininkų doleriai tikrenybėj patarnavo ne Lietuvos žmonių laisvei, bet reakcijai.

Čia mes turime gerą progą išaiškinti tiems apgautiems žmonėms tiesą, ir kartu mūsų draugai galėtų kreiptis įsigyti jų simpatijos bei para-

ELEKTRA

Šviesa ir pajiega suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

Vilurių klytys

yra paprastu atsitikimu pas vaikus ir suaugusius per vasaros karščius ir rudens pradžioje. Jos gal pasina nuo netinkamo ir nesveiko maitos, gėrimo ar nuo staigos oro permainos ir kitų priežasčių.

Severa's
Diarrhoea Remedy

(Severa's Vaistas nuo liuosų vidurių) visuomet buvo ištikima pagalba nuo liuosų vidurių, skausmo viduriuose, piovimo, vasarinės ligos pas vaikus ir nuo tolygių kitų klyčių su viduriai. Geras ir saugus suaugusiems ir vaikams. Kaina 30 centai ir 2 centai mokesčių. Gaunamas aptikose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. A. P. GURSKIS
Lietuvio Dentistas
4847 W. 14 St. kampas 49 Ave.
CICERO, ILL.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vak.
Išskiriant nedėlias ir seredas.

DR. C. K. CHERRY'S
LIETUVIŠ DENTISTAS
2201 W. 22nd St., Leavitt Sts.
CHICAGO.

Valandos: 9:30 ryto iki 12 diena
nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Chroniškos Ligos
Tikra Diagnoza
Kraujo ištyrimas
Elektros Instrumentai

J. VAN PAING M. D.
2221 So. Kedzie Ave.
Val. 1—2; 7—9 po piet.

Phone Boulevard 491

ASHLAND JEWELRY
MUSIC STORE

Deimantai,
Laikrodžiai,

Auksybė, Columbijos
Grafonolas ir lietuviški naujausi rekordai.

4537 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

FOUND at LAST!
SELF-ADJUSTING
Nemo JUSPUL
BRASSIERES

Nº 9 150 SLIMDER
Nº 15 200 STOUT

Jeigu jūs vertelka neturi tokių — pasiųsk pinigų ir liemens mierą ir mes jums prisiųsime vieną išmėginimui. Krasi-ženkliai primokama.

Neužmirškime savo pareigų!
—P. Jons-as.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tučias, kada pranyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena. 4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St. Telephone Yards 4517 Boulevard 6437

Dr. Charles Segal

Persikieis į savo naują ofisą, pn. 4729 So. Ashland Av. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetų, nuo 2 iki 5 vakare; 7 v. v. iki 8:30 v. v. Nedėliomis 10 v. r. iki 1 v. d. Specialistas džiuvos ir moterų ligų. Tel. Drexel 2880

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerai lietuvišas žinomas per 22 metų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo astrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telephonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357 Naktimis Drexel 950 - Drover 4186

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St. VALANDOS: 8—9 ryto tiktai

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai. Gyvenimas ir Ofisas 3149 S. Morgan st., kertė 32 st. Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS: Moteriskų ir Vyriskų. Taipgi Chroniškių Ligu.

OFISO VALANDOS: Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų, ir nuo 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 2201 W. 22nd St. kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 8114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 diena

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3107 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

DR. YUŠKA
1900 S. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.

Rezidencija: 2811 W. 63 St. Tel. Prospect 3466

FRANESIMAS

Dr. M. T. STRIKOLIS

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas Perkeltos ofisą į People Teatrą 1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160

Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto Res. 2914 W. 43rd Street Nuo ryto iki piet.

Tel. McKinley 263

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS: 9—12 ryto 2—9 vakaro

3303 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

Tel. Pullman 342 ir 3180.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas 10900 Michigan Ave. Roselande.

Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 vak.

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av. Valandos: iki 9 ryto, nuo 8 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakars.

Tel. Prospect 1157

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor E. Brigitas

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS. Telephone Canal 1866

Subscription Rates: \$8.00 per year in Chicago, \$7.00 per year outside of Chicago, \$5.00 per year in Chicago, 8c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien. Niekieno nedidelius. Leidžia Naujiens Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1866.

Užsakovų kainos: Chicagoje — paštui: \$8.00, Pusei metų \$4.50, Trims mėnesiams 2.25, Dvi mėnesiams 1.75, Vienam mėnesiui 1.00.

Chicagoje — per nešiojantį: Viena kopija 03, Savaitė 18, Mėnesiai 75.

Suvestose Valstijose, su Chicagoj, paštui: Metams \$7.00, Pusei metų 4.00, Trims mėnesiams 2.00, Dvi mėnesiams 1.50, Vienam mėnesiui .75.

Lietuvon ir kitur užsakovams (Atplėtinai): Metams \$8.00, Pusei metų 4.50, Trims mėnesiams 2.25, Dvi mėnesiams 1.75, Vienam mėnesiui 1.00.

Pilnais reikiams siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Kapitalistų tarta.

Amerikos Darbo Federacijos viršininkai išleido paraginimą šio krašto darbininkams balsuoti už demokratų partijos kandidatą į Jungtinių Valstijų prezidentus, gubernatorių Cox.

Šitą savo žingsnį jie pamatuoja tuo, kad p. Cox'o rekordas esąs prielankesnis darbininkų reikalams, negu p. Harding'o, republikonų kandidato. Gub. Cox'o rekorde A. D. F. komitetas rado 60 punktų "prielankių" darbininkams, ir ne vieno "neprielankaus"; kuomet senatorius Harding'o rekorde jisai rado 7 punktus "prielankius" ir 11 punktų "neprielankių". Išvedimas iš to — kad demokratų kandidatas yra darbininkų "draugas", o republikonų kandidatas — "priešas". Todel, pagal senąją Gomperso taisyklę, darbininkai turį remti pirmąjį ir kovot prieš antąjį.

Tai vadinasi "nepartinė politika".

Ta politika tečiaus yra "nepartinė" tikrai sulig kapitalistų partijų. Be demokratų ir republikonų partijų yra juk da ir socialistų ir fermerių-darbininkų partijos; bet Amerikos Darbo Federacijos komitetas nelygina šitų partijų kandidatų rekordų su kapitalistinių partijų kandidatų rekordais, kad suradus, kuris iš jų yra geriausias darbininkų klesai. Socialistus ir fermerių bei darbininkų partiją tas komitetas visai atmets, be jokio "ekzameno".

Tuo jisai parodo, kad jisai yra labai partyniškasis, ir tai partyniškias priešinčio darbo žmonėms dvasioje.

Prisidengdamas "bepartyniškumo" skraiste, A.D.F. komitetas tarnauja kapitalistų partijoms.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lietuvos neutralitetas.

Eltos telegrama iš Kauno praneša, kad Lietuvos kariuomenė jau užėmė Vilnių ir gelžkelių tarp Vilniaus ir Gardino. Matyt, kad bolševikai išpildė Lietuvos valdžios reikalavimą, paremtą taikos sutartim, ir pasiryžo atiduoti Lietuvai visą priklausantią jai teritoriją.

Ta pati telegrama sako, kad lietuviai nuginkluoja rusų bolševikų kariuomenės dalis, kurios pereina Lietuvos rubežių, besitraukdamos prieš lenkus. Šitoks lietuvių elgiamasi gali laikam išrodyti neteisingu. Nuginkluodami rusų kariuomenės būrius, jie kaip ir padeda lenkams, tuo būdu labai keistai atsilygindami rusams už atėmimą Vilniaus nuo lenkų ir atidavimą Lietuvai.

Bet šitokia nuomonė būtų klaidinga. Lietuvai nuginkluoja rusų bolševikų kariuomenės būrius, pereinančius Lietuvos rubežių, ne tam, kad padėtų lenkams, o kad apsaugojus savo teises, kaip nepriklausomos valstybės, nedalyvaujančios kareje tarpe rusų ir lenkų. Jeigu ginkluota rusų kariuomenė, mušdamasi su lenkais, imtų eiti į Lietuvos teritoriją, tai lenkų kariuomenė turėtų teisės sekti paskui ją, ir tuomet karė būtų perkelta į Lietuvą. Lietuvos žemė nuo to galėtų skaudžiai nukentėti.

Antras dalykas yra beveik da svarbesnis. Jeigu Lietuvai leistų rusams naudotis jos teritorija kareje su lenkais, tai lenkai turėtų pamato žiūrėti į Lietuvą, kaip į rusų talkininką kareje, ir į spskelbtį jai karę delei to. O tuomet jau būtų įtraukta į karę ne tik tai Lietuvos plotas, į kurį įsiveržtų, viena antra vydomas, rusų arba lenkų kariuomenės, bet ir visa Lietuva.

Taigi geriausia politika Lietuvai yra laikytis neutraliteto taip sulig rusų, kaip ir sulig lenkų, ir neduoti nė vieniems jų eiti į Lietuvos žemę. Šitokios politikos laikosi juk ir Vokietija, kuri yra nepalyginamai galingesnė už Lietuvą: visus rusų ir lenkų kareivius, kurie pereina Prūsų rubežių, vokietijų valdžia nuginkluoja ir internuoja (uždaro tam tyčia prirengtose stovyklose, kaip belaisvius).

Telegramos praneša, kad Lietuvos valdžia ir sulig lenkų užėmė griežto neutraliteto poziciją. Ji pareiškė Lenkijos valdžiai, kad Lietuva yra neutrališka dabartinėje rusų-lenkų kareje, ir perserėję ją, kad lenkų kariuomenė neitų per Lietuvos rubežių. Jeigu lenkai nepaisytų šito perserėjimo ir įstų į Lietuvą, tai Lietuva ginklais atremtų juos.

Taigi Lietuvos neutralitetas nėra vienpusiškas. Jisai yra lygus sulig rusais, kaip ir sulig lenkais.

Skaitykite ir Platinkite "NAUJIENAS"

Pabaltės Valstybės.

[Rašo ARTHUR RUHL, New York Evening Post korespondentas Lietuvoj].

Amerikiečiai labai dažnai maišo Baltijos kraštą su Balkanais. Dagi kaikiurie musikiškai mokyti talkadariai, sako, iš Paryžiaus kreipėsi kabeliu Washingtonan ir valstybės departamentą klausdami, kas esanti "Latvija" ir kur ji galėtų but. O kada pasisakai savo draugams, kad esi ką-tik atvykęs iš "Estų," tai ne vienas jų paabejoja, ar ištikrųjų yra toks kraštas, apie kurį kalbi, ar tik jį prasiimanai.

Žemlapis, parodas keturių Pabaltės valstybių: Suomij, Estų, Latvij ir Lietuvos padėti, sienas ir vyriausius portus.

Šiuo savo rašiniu, todel, norėčiau savo žmones siek tiek supažindinti su tais jiemis nežinomais kraštais. Išanksto pastebėsiu, kad aš čia visai nesimu risti Pabaltės kraštų klausimo, neigi išrodinėti toms suvargin toms nedidukėms respublikoms, kokių būdu jos galėtų atsiekti savo išganymo; visa, ko aš noriu, tai tik duoti tam tikrą kuną tam, kas daugiulij žmonių težinoma tik kaip pavardai, ir trumpai nupiešti kurias nekurius ty ambtingų tautelių įžymesnes ir pastovesnes ypatybes, jų politiką ir jų vietos sceną.

Pakanka žvilgtelėti žemlapiui, kad pamatysime jų strateginę svarbą. Apie Suomiją dažnai budavo kalbama kaip apie "Rusijos Airiją," o Estai, Latviai ir Lietuva užima tokį padėimą, kad didžiulė Rusija, kada ji išsikapanos iš savo dabarnykščio chaoso, be abejo greičiau norės jas pati valdyti, ne kad matyti jas laisvas ir nepriklausomas. Bet kaip ten ne atsitiktų, jos visados pasiliks čia tarp Rusijos ir Vakarų pasaulio. Helsinkai Suomiuose, o tuojau skersai jurių koją Revelis Estuose visados bus sargai vartuose, dabojanys Petrogradą nuo išėjimo į plačiusius pasaulio vandenis; Ryga ir Liepojaus Latvijuose visados bus vyriausios durys europinės Rusijos prekybai su užsieniu.

Kad savo istoriją, savo kalbą ir savo budais tos Pabaltės tautos ir skiriasi, jų pamatiniai uždaviniai yra betgi tolygūs. Secna, valdintojai ir kalba skirtingi, bet fabula, taip sakant, yra ta pati. Visi jie žmonės ne rusai, ne stačiaiškai, ligi karo tik prie varta laikomi kaip caro imperijos dalis, kaip atskiri kraštai ir pasiryžę laimėti visišką nepriklausomybę.

Suomiai, labiau išsiplėtojęs kraštas, g. kiti jos kaimynai Pabaltėje, regis, savo nepriklausomybę yra jau užsitikrine.

Sunku įsivaizdinti, kad Suomis belenkty kada nors savo sprandą maskviškai valdžiai, ar ji bus šiočia ar kitokia. Kiti gi Pabaltės kraštai, kurie iki 1917 metų butų tenkinęsi autonomija Rusijos imperijos ribose, dabar reikalauja pilniausios savarankybės, ir pasiryžę nuo šito savo reikalavimo nenusielti. Tos nepriklausomybės reikalauji ir už ją stovėti padarino juos Santarvė laikai, kada jie buvo jai naudingi kovai su rusų bolševizmu, ir nors ta parama, kurią vėliau Santarvė jiems davė, buvo visai menka, jie tečiaus narsiai kovojo, ir dabar jaučiasi, kad už savo

duramžių gadynės žemės nuomijimo sistema, ir kur viešpajais buvo švedai. Taigi tie "geriausi žmonės" — dvarininkai, pirkliai, daktarai, advokatai — suprantamas dalykas, buvo labai dėkingi Vokietijai, kurie atėjo padėti jiems užgesinti "raudonųjų" revoliuciją; jie garbino generolą Mannerheimą, "balto-sios gvardijos" vadą, kaip kokių dievų atsiųstąjį jiems Julij Cezarį. Bet patys suomiai, didžiulioji, negalėjo pakęsti Mannerheimo kaip biurausio reaktininko, ir kada praėitų vasara buvo rinkimai, tai Suomij socialistai, išvien su liberalinėmis grupėmis, ištumė jį laukan, o vietoj jo krašto prezidentų išrinko liberalų žmogų.

Estuose ir Latvijuose tokia vidaus kova eina tarp estų ir latvių iš vienos pusės, ir savo engių, taip vadinamų Baltijos baronų, dvarininkų, iš kitos. Tie baronai, tai vokiečiai, aniniai teutonų kryžiečių, kurie prieš septynetą šimtmečių užkariavo Baltijos kraštą ir čia savo lizdus sukūrė. Jų yra didelė mažuma, bet jie buvo valdomoji jiega. Estai kilę iš to paties kelmo kaip ir suomiai; jų kalba labai panaši vienų į kitų. Latviai betgi yra kitokios kilmės, ir savo kalba visai skiriasi nuo estų. Kaip estai, taip latviai, per šimtmečius buvo baudžiauninkai, ir iki pat savatarjų metų buvo biatruiai savo baronų, vokiečių engiami, nors pastarieji sudarė vos trečią ar ketvirtą nuosimtį visų krašto gyventojų. Dabar vienok, naujo nacionalizmo srautui prasimušus ir visą kraštą užliejus, estai ir latviai pasiryžę ne tik sudraskyti tu baronų dvarus, bet ir juos pačius laukan ištuoti.

Lietuvoj, — nors lietuviai nėra toki užsidegę nacionalistai ir ne taip tvirtai organizuoti, kaip kad jų kaimynai šiaurėje, — eina panaši kova su lenkais. Taip verdant kovai viduj, toms naujoms Pabaltės respublikoms grumoją didelės pavojus iš lauko pusės, — pavojus ne tik iš senosios Rusijos, kurią išbėgioję ir užsienį jos reakciniai elementai norėtų vėl atgaivinti, bet ir iš esamosios dabar Rusijos, tariant, bolševizmo. Suomiuose bolševikinė revoliucija tapo su Vokietijų pagalba nugniaužta. Jie turi gerai palavinę ir gerai aprūpintą kariuomenę, saugojančią krašto sienas nuo bolševikų Rusijos kariuomenės. Tečiaus kiekvienas žino, kad jų pačių kareiviai yra mažiau ar daugiau "raudoni", ir todel praėitą rudenį, kai Judeičio "baltoji" rusų kariuomenė stengėsi paimti Petrogradą, ir norėjo, kad suomiai jam padėtų, Suomij liberalinė valdžia nedrįso, o Suomij žmonės aplamai nenorėjo veltis ton avanturon.

Estai, o taippat Latviai ir Lietuviai, vedė kovą su Rusų bolševikais ir išvoj juos atgal Rusijon. Bet nors Estai kovojo su bolševikais, jų pačių beveik socialistinė valdžia praėitą vasarą vis labiau ir labiau krypo kairėn, ir priemonės, kurių pavartojo prieš saviškius baronus ir dvarininkus, savo kraštutunumu buvo beveik tolygios su toms, kurių Rusijos bolševikai pavartojo prieš saviškius aristokratiją ir buržuaziją. Kokių vaisių duos taika, nuo kurios jie ilgiau bus nebegali atsikvilti, pamatysime vėliau. Šiuogi tarpu bolševikų Rusija nusimano, kad jai geriau bus, jeigu ji rems tų kraštų nepriklausomybę.

mandto avantūros praėitą rudenį rodo aiškiai, ko Prūsų junkeriai norėtų čia atsiekti, jei tik galėtų.

Be šitų politinių keblumų, Pabaltės kraštai kenčia dar del didelio ekonominio palrimo, kurį karas ir blokada pagimdė. Metai laiko atgal, kada Amerikos šelpiamoji administracija pradėjo savo darbą Suomiuose, daugelyj apygardų suomių tiesiai badu merdėjo, ir žmonės darėsi sau duoną iš medžio tuobos ir dagi iš pialų!

Kiti trys kraštai, Estai, Latviai ir Lietuva, turėjo kariuti nuo pat 1914 metų ar tai kaip senosios Rusijos armijos dalis, arba prieš bolševikus. Jie buvo visai nualinti, išsunkti armijų besistumdymais ir nuolatiniemis tai priešų, tai savųjų rekvizicijomis. Dabar pradeda naują ir sunkų savo politinį gyvenimą, kovodami su visokiais ekonomiais trukdymais.

Pinigų apsimainymo dalykai taip keblūs, kaip tik gali but. Imkime pavyzdį: Amerikietis Stockholmie už kiekvieną dolerį, normale kaina, gauna keturis švedų kronorius. Savo kronorius jis pasiima į Helsinkus, kur už kiekvieną kronorį (taikos laikais vertą apie vieną ir vieną ketvirtadalį Suomij markės ar ba dvidešimtis astuonias markes už dolerį. New Yorko drauf tu praėito gruodžio mėnesij Suomiuose mokėjo trisdešimt ar daugiau markių doleriui. Tai kos metų markės vertė buvo apie dvidešimt centų. Dabar jys pasimate savo trisdešimt markių, važiuojate skersai į Revelį, ir už kiekvieną Suomij markę gaunate pustrės Estų markės. Praėitą gruodžio mėnesij, kada aš įsivažiauvau iš Estų už dolerį mokėjo ten šešiasdešimt markių, o už Anglijos svarą sterlingų 300 markių. Iš to nesunku numanyti, kokių sunkenybių turi Estų pirklis, norėtų pirkti iš Anglijos audinių, arba iš Amerikos batų ar mašinų. Išties, juk tai beveik visai nei negalima. Praėitą vasarą Estų pinigai užsienij neturėjo nė jokios vėrtės; jų neim davo dagi ant garlajvėlių vaikščiojančių tarp Helsinkų ir Revelios.

Ir tokioms sąlygoms esant norėta, kad Estai eity — ir jie ištikrųjų ejo — kantis su bolševikais, maitinti, aprengti ir ginklais aprūpinti armiją iš 80 tūkstančių žmonių, neturinčių krašte nei maisto nei amunicijos dirbtuvių.

Tokia, maždaug, šiandie tų Pabaltės respublikų aplama padėtis. Pergyvenamojoj savo istorijoje, savo žmonių politiniuose ir socialiuose stengimuose kiekvieną jų turi savų ypatingumų.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

JUNGTINĖS VALSTIJOS. Steigia informacijos biurą. [Federuotoji Presa]. New York. — Čia, tariamasi įsteigti specialinį biurą, kuris rinkytų žinias apie darbininkų švietimo darbą visose Jungtinėse Valstijose.

Del kapitalistų godumo. [Federuotoji Presa]. Roslyn. — Washingtono valstijos t. v. State Safety Board nario, Martin J. Flyzik, pranešimu, Jungtinių Valstijų anglies kasyklose užmušama daugiau kasėjų nei Anglijoj, Vokietijoj, Francijoj, Japonijoj, Belgijoj, Austrijoj, Indijoj ir New South Wales'e — kartu imant.

Vyriausia šitų nelaimingų įvykių priežastis yra — samdytojų godumas, nesirūpinimas praves-ti tinkamų apsaugos priemonių.

ANGLIJA.

Statosi nuosavių namų. [Federuotoji Presa]. Londonas. — Namų statytojų unija tariasi pastatyti apie keturis šimtus namų viename šio miesto priemiesty. Namų statymu rūpinasi tam tikra kooperacija, kuriai priklausė nuo 12 iki 14 tūkstančių darbininkų.

FRANCIJA.

Kuriasi nauja partija. [Federuotoji Presa]. New York. — Gautomis žiniomis, Francijoj pradėjo kurtis nauja partija — komunistų partija. Sakoma, kad vyriausias naujojo judėjimo vadas esąs Marcel Cachin. Naujojon partijon ketinama suburti visus "kairiuosius socialistus". Daryta pa-staigų gauti savo pusėn ir Generalinę Darbo Federaciją. Kol kas betgi be pasisekimo.

AUSTRIJA.

Darbininkų solidarumas. [Federuotoji Presa]. Vienna. — Austrijos darbininkai griežtai nusistatę prieš reakcionierio Horthy'o gaujų siautimą Vengruose. Profesinės sąjungos akyliai daboja, kad būtų kotas prieš baltąjį terorą būtų kuopiniausiai išlaikytas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Aug. 31, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKIJA.

Už socialistinę revoliuciją. [Federuotoji Presa]. Varšava. — Nėsenai čia dideliu slaptumu buvo surosta komunistų konferencija, kurioj pranešta, kad astuoniasdešimts nuos. kaimiečių ir keturiasdešimts nuos. miestų darbininkų yra pasirengę remti socialistinę revoliuciją, jeigu ji kiltų Lenkuose.

Delegatai — miestų ir kaimo darbininkai — iš visų Lenkų valstybės srčių įteikė konferencijai raportų kai del žmonių bruzdėjimo įvairiose vietose, kurie raportai atidžiai išanalizuoja tikslu nuspręsti galimąją revoliucijai paspartį.

Tuojo po konferencijos valdžia surošė visatinį areštų, kad sulaikius visus įtariamus del revoliucinių palinkimų asmenis. Daugelis tų areštų išvengė bėgąnt Rusuosa. Socialistai sako, kad vienintelė socialistinei revoliucijai klutis esanti generolo Pilsudskio armija, ir todel Rusijos reikalavimas nuginkluoti ją bus griežtai atmetamas, kadangi lenkų šleikta bijosi savo kaimiečių.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda viešbutis reikalus, kaip kriminalinius, taip ir civilinius teismus. Daro viešbutis dokumentus ir popteras.
Namų Ofisas: 3923 S. Halsted St. Ant trečij lubų. Tel. Drover 1310.
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 111-13 Uolų Bldg. Tel. Central 4411.

A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siūnia Pinigus, Parduoja Laivakortes.
NOTARIJUSAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampus Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Telephone Central 3862
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
X-Spinduliu. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telef. Albany 8710

Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

VILKAVISKIO APYLINKĖ.

Derlius. Nors iš žiemos rugiai bei kviečiai pavasary atrodė prastai, o vasarą gana gerai, bet persikeitė antraip. Rugiai ir kviečiai šiek tiek subujojo ir abiejai imant, galima sakyti — užderėjo vidutiniškai. Tuo tarpu vasarąjį dešimtį metų, kaitraus ir sauso oro lytėmis, labai menki, tik-ką išplauktę, grūdai nesubrendę pradėjo džiūti. Kiek geriau priebrėdo sarojai ankstybesnė. Žolė pievose šiemet taip pat menka išaugo ir šieno mažai prišienauti. Dobilai buvo vidutiniški. Bulvės del tos pačios priežasties pradėjo džiūti. Dabar po truputį pradėjo lyti, bet jau kiek vėloka. Soduose vaisių — maža, o ypatingai kriaušių (grušių), kurių veik visai nėra. Rugiapiūtė prasidėjo maždaug nuo liepos 13 — 14 d.; darbai eina sparčiai. Kurie šiais metais buvo kasę durpų — labai gerai išdžiūvo. Galima tikėtis, kad su kuru bus kiek geriau, negu perėtais metais. [“L. Uk.”]

PASVITNYS.

Miestelio ukinkai dar prieš karą eidami į kolonijas užgriebė 18 dešimčių bendrų miestelio ganyklų. Biednuomenė liko be ganyklų. Karo metu, kuomet daug buvo apieščių žemių, biednuomenė jomis naudojo gyvulių ganiavai. Šmet aplinkiniai darai atsiskė priimti į ganyklas gyvulius; ten, kur primdavo, reikalavo, nepakurimokėsio — 400 auk. už karvę. Miestelio biednuolis uždirbą 10 auk, diena, jokiū būdu, žinoma, neįstengia užsimokėti tokios kontribucijos. Nematydami išeities, miestelio biednuoliai kreipėsi į Valsčiaus Tarybą. Šitoji galvojo, galvojo ir nieko neišgalvojo: užmiršo ganyklas, kurios pateko į ukinkinių rankas. Dalis miestelių, neturėdami ganiavos, priversti buvo parduoti paskutinę karvę, arba laikyti gyvulius namie. Karum buvo kreiptasi antrą kartą į valsčių, tuomet tik valsčiaus tėvai atkrežė 1 deš. ganyklos — samanos pievos, duodami patarimą biednuomenėi — nepraleisti momento, kuomet bus darai dalinami, tuomet, girdi reikėtų porą ukinkinių iškelti kur nors į dvarą, ir vietoje pasilikti ganyklos. Visoje toje byloje valsčiaus ponai biednuolius apšaukė “bolševikais” — kam jie reikalavo gražinti ganyklas. Klausimas, ar miestelio ukinkiniai, kada skirsitės bendras ganyklas savo naudai, ar nebuvo tokie patys “bolševikai”?

ROKISKIS.

Liepos mėnesio 24 dieną Rokiskio apskritys darbininkų sąjunga rengė spektaklį miesto sodne. Sąjungos rūpesniu buvo padarytas šapas, kuriame padaryta atvira vasarinė scena vaidinimams. Buvo vaidinama drama “Iš meilės”. Publikos į vakarą prisirinko daug, bet nelaimė pasitaikė vakare lietus, ir spektaklis reikėjo atidėti rytojui. Kadangi ir ant rytojaus giedra iš ryto buvo abejotina, tai vakaro rengėjai kreipėsi į vietos pavasarinę draugiją prašydami duoti arbatnamio salę, jeigu būtų letus. Pavasarininkų sulgę atsakė, kad duot motyvuodami tuo, kad jie, girdi, salę teduoda tik katalikiškomis organizacijoms. Kuomet prašytojų buvo pastebėta, kad sale naudojasi žydų organizacijos ir jiems sale duodama spektakliams, nors jie ne katalikai, bet judėjai. Tuomet “šūla” aiškiau pasisakė, kad jie negali duot salės socialistinėms organizacijoms, ir salės nedavė. Susi-

darė pastaruoju laiku Rokiskij ypatinga padėtis: turime katalikiškus katalikus, nekatalikiškus katalikus ir katalikiškus žydus. Seniau ir paskirstymo nebuvo. Ta pati darbininkų sąjunga darė vakarus arbatnamį net ir visuotinus narių susirinkimus ir jokių kliūčių tuo ar kitu motyvu nebuvo daroma. Dalykai atsimažė atvažiuoti į Rokiskį savanorių katalikybės “anstočių” kunigai Bumai, kuris niekieno neprašomas teikia rokiskėnams katalikybės pasus. Jei šiam uoliam anstoliui teks ilgai Rokiskij pasidarbauti, tai artimojo ateityj parapijos tegalės įnešti į parapijos namą arbatnamį su tam tikru katalikybės pasu. Parapijos namai turėtų tarnauti visiems parapijoms ir jų organizacijoms, nes rusis parapijos lėšomis namai statyti ir prie darbininkų s-gos pridėr daug darbininkų Rokiskio parapijom. Ligi šiol nebuvo girdėti, kad kas nors iš darbininkų sąjungos narių būtų išėjęs iš parapijų skaičiaus.

Be katalikybės šulų Rokiskij yra ir valstybės šulai, kurie kaip tik liepos mėnesio 24 d. išgelbėjo liastybę nuo didžiausio Lietuvos pavojaus: nuo bolševizmo. Valstybės šulas — tai vietos milicija. Darbininkų vakaro kontrolė kiekvienam einančiam sodnui ir spektaklių sejoje prie krutinės numerukus, iškarpytus žvaigždės pavidalu. Paprastam trumparegiui piliečiui net į galvą neatėjo pamanyti, kokiam pavojui statoma ta žvaigždutė Lietuvos respublikai. Bet ačiū vietos milicijos sumanumui tai tuojaus buvo įsakyta visiems žvaigžduotus numerukus nusiimti, nes kitaip žvaigžduotieji svečiai busi arėstauti ir vakras busias uždarytas. Klusni publika. Pavojus respublikai buvo pašalintas ir spektaklis galėjo tęstis, bet staiga rūpiasis asarų lašais prakinko dangus ir savo asaromis išbeidė publika. Ko dangus verkė, sunku atspėti: giedrą naktį ant dangaus sklauto žiba daugybė komunizmo emblemų. Nebūdamai joms teks žibėti: viena graži naktį nurankios jas Rokiskio milicija.

Rokiskėnai, bukie atsargūs! Nevartokite piautuvų ir plaktukų; stropiai dabokite, kad piautuvai ir plaktukas negulėtų vienoj vietoj: jie kartų sudaro irgi bolševikų emblemą. Pastebėsi milicija, ir sudiev liuosybė: atsidsuri už krotelių. [“S-d.”] Andriejus Margelis.

Politinių kalinių reikalavimai.

St. Seimo socialdemokratų frakcija 31 VII gavo iš Kauno kalėjimo politinių kalinių pareiškimą.

Kaliniai skundžiasi, kad bylos tardymas eina po pusę metų; po to dar pusę metų bylos guli teismuose, ir galų galais kaliniai be teismo siunčiami Rusijon.

Zvalgyboje yra atsitikimų, kad kaliniai už atsakymą kalbėti rusų kalba buvo sumušti. Kalinius siunčia į Rusiją ir prieš jų norą.

Kaliniai reikalauja: 1) tuojaus pašalinti nuo vietų ir patraukti atsakomybėn žvalgybininkus, kurie sumušė kalinius, 2) nevesti iš kalėjimo į žvalgybą tardytus, bet atlikti kalėjimo kontrolių, 3) paluosuoti iš kalėjimo visus politinius kalinius iki teismo, kurių tardymas užbaigtas, ir baigti tardymą kitiems, 4) leisti patiems kaliniams statyti sąrašus siunčiamų jų Rusijon įkaitais, norint išvengti siuntimo Rusijon provokatorių, kurie melagingai nušviesdami faktus gali pakenkti mūsų reikalams, 5) išpildyti tai, kas buvo pradžioje badavimo metu vasario 16—19 d. š. m.

Kaliniai palaikymui savo reikalavimų, skelbia nuo rugpjū-

čio 1 d. badavimą. Geriau, sako, mirti iš bado, negu gesti biau-riose kalėjimo gyvenimo sąly-gose.

Socialdemokratų frakcija, su-žinojusi apie kalinių reikalavi-mus, tuojaus pavedė dr. Poželai susižinoti tuo reikalu su Apy-gardos Teismu ir išaiškinti ka-linių padėti. Liepos 31 d. iša-kymu teisingumo valstybės gy-nėjai aplankė kalinius ir visą ci-lę jų reikalavimų patenkino. Ka-liniai gavę pažadėjimą išpildyti jų reikalavimą, atsisakė badau-ti. Nežiurint į valstį, gynyčo pasi-žadėjimą nesiuntinėti kalinius į žvalgybą, rugpjūčio 3 d. buvo kalinai vis delto dar siunčiami. Tai yra neleistina, nes be reika-lo kaliniai varginami ir mora-liai ir fiziniai. [“S-d.”]

Pajieškojimai

VAIKAI PAJIESKO motinos, Po-vylas Grigaitis ir Pranciška Grigai-tiūtė. Jau tris metai kaip pabėgo palikdami mums mažus. Mes labai norėtume žinoti apie savo motiną ar ji dar gyva. Jos vardas Johana Gri-gaitienė, po tėvais Gataučiu, paėjo iš Vaigaviskij, šiaurų pav. Ji pati ar kas žino malonėte duoti žinią šuo adresu: POVYLAS GRIGAITIS, 1341 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

AS ANTONINA ANTANAVIČE pajieškau švogerio Frank Sungai-lo, 1914 metuose gyveno Mason Ci-ty, Iowa, o dabar girdėjau gyvenus Chicago, Ill. Turu labai svarbų rei-ka-lą — laiškas iš Lietuvos nuo mo-teries, ji šaukiasi pas savo vyrą Frank Sungailo. Mano antraštas. MRS. J. ANTANAVIČE, 3211 So. Union Ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU Frankės Zukienės ir jos sūnų Alakso Zuko ir Jono Zuko, Vilniaus rėdybos, Birštono parapijos, Naudzinų kaimo. Turu svarbų rei-ka-lą. Prašau atsišaukti adresu: JUOZAS JUOZAITIS, P. O. Box 98, Hendersonville, Pa.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA — 2 patyrusių moterų pardavėjų. Mokestis pradžiai \$25.00 į savaitę. Vakaraus dirbti nereikia, išskiriant subatoj. Spartus pagerinimas.

LUSTIG'S DEPT. STORE

3410-12 So. Halsted St.

JAUNOS MOTERS

Jūs galite padaryti gerus pi-nigus mūsų didelėse Hawthorne dirbtuvėse. Mes turime daugelį pageidaujimų darbų, iš kurių galite pasirinkti. Štai trys dar-bai, kurie nereikalauja patyri-mo. Mes turime ir kitokių ly-giai gerų.

Coil Winders

Lengvas, čystas darbas prie kurio jūs gausite \$19.45 už kiek-vieną pilną savaitę mokinanties ir daugiau kada pradėsite dirbti nuo šitokių (piece work). Mer-ginos dabar dirbančios, apamai imant, yra jau po tris metus prie to paties darbo. Juo ilgiau jos buna, tuo geriau jos tą dar-bą mėgia.

Paper Insulating

Ar ne mėgtumet operuoti ma-šina, kuri apvynioja parvuotą (colored) popierą apie čystą va-rinį dratą. Jūs gausit virš \$20 už kiekvieną pilną savaitę moki-nanties ir mūsų instruktoriai pamokins jus uždirbti daugiau.

Assembling.

Lengvas darbas ant benčiaus. Jūs galėsite prisėsti, greitai iš-mokti ir uždirbti gerus pinigus nuo pradžių.

Atsišaukiti į mūsų samdymo ofisą bile dieną prieš 4 val. po piet, arba utarniko ir ketvergo vakarais tarpe 6 ir 8:30.

WESTERN ELECTRIC CO., INC.

48th Ave. & 24th St.

REIKIA indų plovėjos ir mer-ginos virtuvės (pantry girl). Al-ga \$20 į savaitę.

CAHILL RESTAURANT

4153 So. Halsted St.

REIKIA — patyrusių mote-rų perrinkimui skudurų. Gera mokestis. Nuolatinis darbas.

WALLACE IRON & METAL CO.,

548 W. 63 St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA

Stenografė gerai varto-janti anglų ir lietuvių kalbas. Labai gera al-ga. Atsišaukit tuojaus telefonu:

Boulevard 2160

DR. KARALIUS

REIKIA MERGINŲ

Jaunesnių kaip 16 metų. Nuolat-inis darbas. Graži čysta dirbtuvė. Lengvas užkandis dykai. Gera mo-kestis pradžiai. THE HUMP HAIR PIN MFG. CO. 1916 Prairie Ave., Cor. 20th

REIKIA merginų lengvam

dirbtuvės darbui. \$15.00 į sa-vaite.

PIESER LIVINGSTON CO., 1527 So. Halsted St.

REIKIA — 15 merginų per-rinkimui skudurų.

P. STEINBERG, 2639 W. 12 St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA

PAPRASTŲ

DARBININKŲ

Mes galime panaudoti ke-lėtą darbininkų įvairiems dirbtuvės darbams. Darbai ant mašinų, prie truckų ir taip toliaus. Daugelis darb-ų yra nuo šitokių ir gerai apmokama. Patyrimo ne-reikia.

Ateikit samdymo ofisan

ACME STEEL GOODS CO.

2836 Archer Ave.

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA

VYRŲ

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA

KRIAUCIŲ

SAPOS

DARBININKŲ

Guzikų skylių darytojų,

Rankinių siuvėjų.

Kalnierių nubaigėjų.

Kišenių Uždrutytojų.

Nubaigėjų (finishers).

Jeigu esate smagios su adata atekite tuojaus.

ALFRED DECKER & COHN,

P.-V. kampas Van Buren & Franklin Sts.

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

REIKIA

NAUJIENOS

CHICAGO, IL

MAY - AUG.

1920

**FILMED FOR:
THE CENTER FOR
RESEARCH LIBRARIES**